ДРЖАВНА СТРУЧНА МАТУРА

ШИФРА НА КАНДИДАТОТ

ЗАЛЕПИ ТУКА

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

МАТЕМАТИКА

МАТЕМАТИКА

Време за решавање: 180 минути

август 2026 година

Шифра на ПРВИОТ оценувач

Запиши тука:

Шифра на ВТОРИОТ оценувач

ЗАЛЕПИ ТУКА

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

УПАТСТВО ЗА КАНДИДАТОТ

Внимателно прочитај го упатството. Не испуштај ништо.
Залепи ја едната шифра на означеното место на тестот (**„Шифра на кандидатот“**), а другата шифра на означеното место на **листот за одговори**.
Не врти страници и не почнувај со решавање на задачите сè додека не ти каже надгледувачот (тестаторот). Тестот содржи задачи.
На задачите се одговара на еден од следните начини:
- со заокружување на буквата пред точниот одговор;
- со пишување кус одговор на соодветното место;
- со целосно решавање на задачата на соодветното место.

При работата на овој тест потребни ти се: пенкало, молив, гума, шестар, линијар и триаголник.
Не е дозволено користење на калкулатор.
Пишувај читливо. Нечитливите одговори, нејасните поправки и заокружувањето на повеќе од еден од понудените одговори се вреднуваат со нула (0) поени.
Пишувај исклучиво со сино или црно пенкало. Ако погрешиш, напишаното прецртај го.
Одговорите на задачите напишани со молив се вреднуваат со нула (0) поени.
Само графиците и другите цртежи работи ги со молив и со останатиот прибор, според потребата.
Покрај секоја задача е даден бројот на поените за точниот одговор.
Одговорите на задачите со заокружување пренеси ги на листот за одговори, според Упатството за пополнување дадено во него.

Ти посакуваме многу успех!

© ДИЦ 2026

ДРЖАВНА СТРУЧНА МАТУРА

МАТЕМАТИЧКИ ФОРМУЛИ

Подрачје 1 Математичка логика и множества

Логички операции:

$\neg p$ (негација на исказот p),

$p \wedge q$ (конјункција на исказите p и q),

$p \vee q$ (дисјункција на исказите p и q),

$p \Rightarrow q$ (импликација на исказите p и q),

$p \Leftrightarrow q$ (еквиваленција на исказите p и q),

$p \veebar q$ (исклучна дисјункција на исказите p и q)

Операции со множества:

$A \cap B = \{x \mid x \in A \wedge x \in B\}$

$A \cup B = \{x \mid x \in A \vee x \in B\}$

$A \setminus B = \{x \mid x \in A \wedge x \notin B\}$

$A \Delta B = \{x \mid x \in A \setminus B \vee x \in B \setminus A\}$

$A \times B = \{(x, y) \mid x \in A \wedge y \in B\}$

Подрачје 2 Реални и комплексни броеви

$$|a| = \begin{cases} a, a \geq 0 \\ -a, a < 0 \end{cases}$$

$z = a + bi, a, b \in \mathbf{R}$, $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$

$$i = \frac{S \cdot p}{100}$$

Подрачје 3 Алгебра

$a \neq 0$, $a^b \cdot a^c = a^{b+c}$, $a^b : a^c = a^{b-c}$, $(a^b)^c = a^{b \cdot c}$, $(a \cdot b)^c = a^c \cdot b^c$, $\left(\frac{a}{b}\right)^c = \frac{a^c}{b^c}$, $b \neq 0$

$ax^2 + bx + c = 0$, $x_{1/2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

$$T\left(-\frac{b}{2a}, \frac{4ac - b^2}{4a}\right)$$

Подрачје 4 Геометрија

$L = n \cdot a$

$L = 2r\pi$

$P = a \cdot h_a$

$P = a \cdot b$

$P = a^2$

$P = \frac{a \cdot h_a}{2}$

$P = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$

$P = \frac{(a+b) \cdot h}{2}$

$P = \frac{d_1 \cdot d_2}{2}$

$d = n - 3$

$D = \frac{n(n-3)}{2}$

$S_n = (n-2)180°$

$P = r^2\pi$

$P = \frac{r^2\pi\alpha}{360^0}$

$P = 2B + M$

$P = B + M$

$P = B_1 + B_2 + M$

$P = 4r^2\pi$

$V = B \cdot H$

$V = \frac{B \cdot H}{3}$

$V = \frac{4r^3\pi}{3}$

Подрачје 5 Тригонометрија

$\sin\alpha = \frac{a}{c}$

$\cos\alpha = \frac{b}{c}$

$\mathrm{tg}\,\alpha = \frac{a}{b}$

$\mathrm{ctg}\,\alpha = \frac{b}{a}$

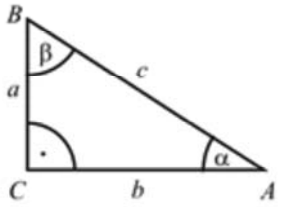

1 **1 поен**

Кој од следниве броеви е прост број?

А. 51

Б. 57

В. 61

Г. 63

2 **1 поен**

Изразот $\frac{2a^2+a^2}{a^2b}, a,b \neq 0$ **е идентичен со:**

А. $\frac{3}{b}$

Б. $\frac{2}{b}$

В. $\frac{2+a^2}{b}$

Г. $\frac{2a^2+1}{b}$

3 **1 поен**

Ако количникот на полиномите $P(x)=2x^2-3x+1$ **и** $Q(x)=2x-1$ **се намали за** $-5x$, **се добива полиномот:**

А. $4x-1$

Б. $-4x-1$

В. $-6x-1$

Г. $6x-1$

4 **Во една училница има** 30 **ученици, од кои** 6 **од нив се одлични. Колку проценти од учениците се одлични?**

1 поен

А. $10\ \%$

Б. $15\ \%$

В. $20\ \%$

Г. $25\ \%$

5 **Графиците на функциите** $f(x)=(2k+1)x-3$ **и** $g(x)=-3x-k+2$ **се паралелни прави ако:**

1 поен

А. $k=3$

Б. $k=1$

В. $k=-1$

Г. $k=-2$

6 **Страната на ромб со дијагонали** $10\ \text{cm}$ **и** $24\ \text{cm}$ **изнесува:**

1 поен

А. $7{,}5\ \text{cm}$

Б. $13\ \text{cm}$

В. $26\ \text{cm}$

Г. $169\ \text{cm}$

7 **Кружен прстен е формиран од две концентрични кружници со радиуси** $10\ \text{cm}$ **и** $4\ \text{cm}$**. Колкава е неговата обиколка (периметар)?** **1 поен**

А. $14\ \text{cm}$

Б. $28\ \text{cm}$

В. $14\pi\ \text{cm}$

Г. $28\pi\ \text{cm}$

8 **Бројната вредност на изразот** $2\sin 30^\circ - 2\cos 30^\circ + \sqrt{3}$ **изнесува:** **1 поен**

А. $-\sqrt{3}$

Б. 0

В. 1

Г. $\sqrt{3}$

9 **Реалниот дел на комплексниот број** $z = 2i \cdot (3 + i)$ **е еднаков на:** **1 поен**

А. -2

Б. 2

В. 3

Г. 6

10 **Равенката** $(p+2)x^2-2px+1=0$ **е линеарна ако:** **1 поен**

А. $p=2$

Б. $p=1$

В. $p=0$

Г. $p=-2$

11 **За која вредност на реалниот параметар** m **едниот корен на квадратната равенка** $x^2-8x+m=0$ **е трипати поголем од другиот корен на истата равенка?** **1 поен**

А. $m=4$

Б. $m=6$

В. $m=8$

Г. $m=12$

12 **Множеството вредности на функцијата** $y=5\left(x-1\right)^2$ **е:** **1 поен**

А. $V_f=\left[0,\infty\right)$

Б. $V_f=\left(0,\infty\right)$

В. $V_f=\left(-\infty,0\right]$

Г. $V_f=\left(-\infty,1\right)$

13 **Плоштината на една коцка е $P = 54\,\text{cm}^2$. Колкав е волуменот на коцката?** **1 поен**

А. $9\ \text{cm}^3$

Б. $27\ \text{cm}^3$

В. $54\ \text{cm}^3$

Г. $216\ \text{cm}^3$

14 **Прав кружен цилиндар и конус имаат ист радиус и иста висина. Волуменот на цилиндарот е 300π. Колкав е волуменот на конусот?** **1 поен**

А. 100π

Б. 150π

В. 300π

Г. 900π

15 **Работ на основата кај една правилна шестаголна призма е $3\ \text{dm}$, а дијагоналата на бочниот ѕид е $50\ \text{cm}$. Колкав е волуменот на призмата?** **1 поен**

А. $18\sqrt{3}\,\text{dm}^3$

Б. $27\sqrt{3}\,\text{dm}^3$

В. $54\sqrt{3}\,\text{dm}^3$

Г. $72\sqrt{3}\,\text{dm}^3$

16

2 поени

1 2

А. Вредноста на изразот $\dfrac{(1-1{,}5)^{-3} : \frac{8}{3}}{3}$ **е еднаква на**

_____.

Б. Количникот на НЗС(30, 42) **и** НЗД(30, 42) **е еднаков на**

_____.

17

2 поени

1 2

А. Решението на системот линеарни неравенки $\begin{cases} 2x+3>1 \\ -x+6>5 \end{cases}$ **е интервалот**

_____.

Б. Ако интервалот $[7,+\infty)$ **е решение на линеарната неравенка** $x-3 \geq a$, **тогаш**

$a =$ _____.

18 **Дадена е линеарната функција** $f(x) = -kx - k + 2.$

2 поени

1 2

А. За која вредност на параметарот k **графикот на функцијата минува низ точката** $(2,1)$**?**

Одговор: $k =$ _____.

Б. Ако $k = -2$ **во која точка графикот на функцијата ја сече** ***y*****-оската?**

Одговор: Во точката _____.

19 **Нека** α **е остар агол во еден правоаголен триаголник.**

2 поени

1 2

А. Ако $\sin(\alpha + 30^\circ) = \cos 40^\circ$, **тогаш** $\alpha =$ _____.

Б. Ако $\sin\left(\alpha + \frac{\pi}{6}\right) = \sin\frac{2\pi}{9}$, **тогаш** $\alpha =$ _____.

20 **Дадена е функцијата** $f(x) = x^2 - 25.$

2 поени

1 2

А. Дефиниционата област на функцијата е _____.

Б. Функцијата е монотоно растечка во интервалот _____.

21 **А. Во коцка со страна** $6\ \text{cm}$ **е впишана топка. Волуменот на топката е еднаков на** _____cm^3.

2 поени

1 2

Б. Бочната плоштина и волуменот на еден прав кружен цилиндар имаат ист мерен број. Дијаметарот на цилиндарот е еднаков на _____cm.

22 **Работ на основата на една правилна четиристрана пирамида е** $a = 10\ \text{cm}$**. Висината на пирамидата е** $H = 12\ \text{cm}$**.**

2 поени

1 2

А. Волуменот на пирамидата е еднаков на _____cm^3.

Б. Плоштината на пирамидата е еднаква на _____cm^2.

23

4 поени

1 2

Упрости го изразот $\frac{x^2+x}{y}:\frac{x^2-1}{2y^2}-\frac{x-4xy-1}{2-2x}$, **ако** $\left(x\neq\pm1, y\neq0\right)$.

Решение:

24 **Еден од аглите во даден триаголник е еднаков на 45° , а другите два агли се однесуваат како $2:3$. Определи го помалиот од непознатите агли во триаголникот.**

4 поени

1 2

Решение:

25 **Молив, тетратка и шестар чинат вкупно** 220 **денари. Моливот е четирипати поевтин од тетратката, а шестарот е за** 40 **денари поскап од тетратката. Колку денари чинат пет такви шестари?**

4 поени

1 2

Решение:

26

4 поени

Реши го системот равенки $\begin{cases} \dfrac{x+1}{4}+\dfrac{y-6}{5}=\dfrac{5y-6x}{10} \\ \dfrac{5x-1}{12}-\dfrac{y-5}{6}=\dfrac{3x-y}{4} \end{cases}$ **и запиши го решението како подреден пар броеви.**

1 2

Решение:

27 **Плац во форма на рамнокрак трапез има плоштина $30\ m^2$. Неговите паралелни страни се разликуваат за 8 метри, а растојанието меѓу нив е за 2 метри помало од кракот на трапезот. Колку метри жица се потребни за да се загради плацот со ограда што содржи 3 реда жица.**

4 поени

1 2

Решение:

28

4 поени

1 2

Дадена е равенката $2x^2 - 3x + 1 = 0$. Без да ги наоѓаш корените x_1 и x_2 на равенката:

А. провери дали x_1 и x_2 се реални броеви.

Б. пресметај ја вредноста на изразот $\frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1}$.

Решение:

29

4 поени

1 2

Дадена е квадратната функција $f(x) = -2x^2 + 4x + 6.$

А. Определи го темето на функцијата.

Б. Определи ги точките во кои графикот на функцијата ја сече *x*-оската.

В. Определи ги вредностите на *x* за кои функцијата е негативна.

Г. Скицирај го графикот на функцијата.

Решение:

30 **Генератрисата (изводницата) и висината на прав конус се во размер** $5:4$**.**
Пресметај го волуменот на конусот, ако неговата плоштина е $96\pi\ \mathrm{dm}^2$**.**

4 поени

1 2

Решение:

ПРАЗНА СТРАНИЦА

ПРАЗНА СТРАНИЦА

ПРАЗНА СТРАНИЦА

ПРАЗНА СТРАНИЦА